SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 197. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 15, 1988 CENTS: 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 15-го ЖОВТНЯ 1988 Ч. 197. РІК. XCV.

ЗВЕРНЕННЯ

ДО НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ, ЩО ЖИВУТЬ В УКРАЇНІ

Ми, представники українського національно-демократичного руху, глибоко турбуючись дедалі зростаючим процесом занепаду національної самобутности українського народу і добиваючись сприятливих суспільно-політичних умов для його розвитку, звертаємось до вас в надії на розуміння і підтримку.

Стан нашої нації без перебільшення можна назвати катастрофічним. Тривога за її долю оволоділа багатьма українськими патріотами, в тому числі й офіційними діячами культури, науки й мистецтва.

Кожен з нас розуміє, що цей процес виник не самочинно, а викликаний цілеспрямованою політикою попередніх десятиліть і не припиняється досі. В ім'я сумнівної мети створення єдиної совєтської нації, однонаціонального суспільства, інтернаціоналізму без націй, приносяться в жертву інтереси десятків народів. Пропаґанда цієї ідеї підкріплюється адміністративними заходами: провадиться змішування населення під приводом економічних потреб, всіляко стимулюється русифікація, в результаті чого українська мова витіснена з управління, науки, вищої школи та інших важливих сфер життя. Різко скорочено число українських шкіл і особливо дитячих садків, а в таких великих містах, як Донецьк, Запоріжжя, Дніпропетровськ , Одеса, Харків, Чернігів, Миколаїв їх одиниці або немає зовсім.

В Україні ви становите п'яту частину всього населення і є повноправними громадянами. Тому на вас лежить не менша, ніж на українцях, відповідальність за все, що відбувається в республіці. Живучи серед українців, на їх рідній землі, неможливо й неприпустимо байдуже споглядати біль і сподівання українського народу. Саме життя ставить вам вимогу виявляти активну участь у боротьбі за припинення процесу денаціоналізації України. В цьому полягає елементарна порядність і просто людяність.

Українська Гельсінкська Спілка вбачає шлях з економічної і національної безвиході в поновленні української державности (існуючої тепер тільки на папері), котра була б основною і стабільною ґарантією забезпечення економічних, соціяльних, культурних, громадянських і політичних прав як українського народу, так і національних меншостей, які живуть на території України. Ми бачимо вирішення складних проблем в децентралізації економічного, політичного і культурного життя в СССР, коли республіки переймуть повноваження всесоюзних міністерств, залишивши за останніми лише функції координування.

Наша діяльність викликає лише злісні напади в пресі, а також погрози з боку правоохоронних чинників притягти до відповідальности деяких наших товаришів. Нас звинувачують у пропаґанді міжнаціональної ворожнечі, але це є огидний наклеп.

Шановні співгромадяни, представники всіх національних меншостей України! Вся ця пропаґандистська кампанія має на меті дезінформувати громадськість і викликати ненависть до нас. Ми добре усвідомлюємо, що не може бути вільним народ, котрий пригнічує інші народи. Це стара істина і її треба пам'ятати всім. Але ми певні, що надійна і тривала дружба можлива тільки між рівними народами, що взаємно шанують один одного. Сьогодні ж наша національна гідність зневажена. Наша національна свідомість приглушена. Ми прагнемо її відродити і сподіваємося на вашу активну участь.

Ми зовсім не намагаємось досягти цього за рахунок утисків національних меншостей. Ми виступаємо за те, щоб усі нації мали право створювати свої національні громади і користувалися надійною культурною автономією, відкрили свої школи,

(Закінчення на стор. 4)

Підтримують український курс в Олбані

Олбані, Н. Й. — Від 7-го вересня ц.р. тут у Стейтовому університеті викладається на маґістерському рівні двокредитовий курс п.н. „Культурна спадщина Східньої Европи", присвячений 1000-літтю Хрищення України. Курс цей, не дивлячись на його офіційний статус в університеті, не є фінансований університетом, який через фінансові обмеження був змушений виключити з програми навчання 189 курсів, що були заплановані на біжучий академічний рік.

Справами фінансування курсу зайнялась Фундація ім. О. Ольжича, запрошуючи до співспонзорства поодиноких громадян та українські організації, і це запрошення знайшло підтримку тих організацій, які доцінили вагу пропонованого проєкту. Вкладаючи суму 250 дол. співспонзорами курсу крім Фундації ім. О. Ольжича стали Український Братський Союз, Окружний Комітет Відділів УККА Олбанської Округи, Сестрицтво св. Ольги та Гурток Любителів Мистецтва при парафії в Трой, та подружжя Герецїв, а подружжя Якубовичів зложили на цю ціль пожертву в сумі 1000 дол. Менші пожертви зложили поодинокі громадяни та організації.

Хоч жертвенність української громади була насправді добра, видатки зв'язані з курсом значно перевищували приходи з пожертв.

В кінці вересня координатор проєкту інж. Михайло Терець був повідомлений телефонічно, що Нюйоркська рада для гуманітарних наук, розглянувши аплікацію, признала суму 1500 дол. на покриття видатків, зв'язаних з курсом, на який крім студентів є допущена загально публіка. Це радісне повідомлення опісля було підтверджено листовно.

Призначена сума не є великою, але вона є дуже на часі для організаторів курсу. Рівнож вона є важливою і тим, що вказує на існування фондів, з яких до сьогодні не користувала українська громада, хоч така можливість існує вже від довшого часу.

Як вже повідомлялось в пресі, проф. Ярослав Білінський з Делаверського університету уклав програму та підшукав доповідачів курсу, а проф. П. Мирфі зі Стейтового університету в Олбані отримав затвердження курсу від університету та відповідає перед університетом за його переведення. Лекції курсу відвідує від 30 до 40 осіб.

Появився перший том контроверсійного письменника

Джерзі Сити, Н.Дж. (Л. В.). — Перший том із запляноваsucceedного тритомника, письменника, літературознавця, етнографа, археолога й публіциста — Віктора Петрова (він же В. Домонтович, він же Віктор Бер) під заголовком „Проза" появився у видавництві „Сучасність" і розсилається відборцям-читачам і видавництвам для рецензій. У супровідній записці від В-ва зазначено, що ця 519-сторінкова книга, з суперобкладинкою Ярослави Геруляк, дає читачеві такі белетристичні твори Віктора Петрова (1894-1969): оповідання „Апостоли" та три повісті — „Дівчина з ведмедиком", „Аліна й Костомаров" і „Доктор Серафікус". Упорядкував збірку проф. Юрій Шевельов. Далі доречно зауважено, що „біографія ...письменника стоїть і в Україні і на еміґрації повною мірою під знаком запиту"...

Ось більше про цей „запит". Контроверсійність цього автора досить вичерпно занотована щоденником „Свободою" в році смерти Віктора Петрова в совєтах, у 1969 році, в двох числах щоденника в листопаді місяці в ч. 207-му з 12-го листопада і в ч. 209-му з 14-го листопада 1969 року, звідки довідуємося (на підставі совєтських поважних публікацій — „Українського Історичного Журналу" ч. 9 за вересень того ж року, та з журналу „Совєтская Археология", в третій книжці того ж журналу за рік 1966-ий), що Віктор Платонович Петров був совєтським „партизаном-розвідником" в німецькому запіллі в роках „великої вітчизняної війни" і між роками 1941-им і 1949-им, перше ніж Віктор Петров став перебіжчиком на совєтський бік, багато заслужився для „совєтської батьківщини", „не раз ризикуючи життям у глибокому ворожому тилу". І „Свобода" уточнює, що діяльність, за яку цього ученого і письменника нагороджено в Москві, є за „час Другої світової війни і після неї, коли він перебував на еміґрації в Німеччині"...

У журналі „Совєтская Археология" пишеться: „Уся діяльність В.П.Петрова (партизана-розвідника) під час війни мала патріотичне спрямування, і в двадцятирічний ювілей перемоги над гітлерівською Німеччиною він був нагороджений Орденом Великої Вітчизняної Війни за видатні заслуги перед Батьківщиною".

(Закінчення на стор. 4)

Совєтський Союз і Франція розпочинають нову добу співпраці

Париж. — Після трьохденних розмов міністра закордонних справ СССР Едуарда А. Шеварднадзе і його помічників з президентом Франції Франсуа Міттераном і міністром закордонних справ Роляндом Дума, обидва уряди проголосили оптимістичні підсумки розмов і заповіли ширшу політичну, економічну, культурну, наукову та іншу співпрацю між Совєтським Союзом і Францією вже в найближчому майбутньому, а також погодилися при кінці цього року розпочати розмови про зменшення військових частин і конвенційної зброї у Східній, Центральній і Західній Европі.

Після закінчення розмов совєтський міністер виступив на довшій пресовій конференції на якій він зробив відповідний вступ, пояснюючи теперішні відносини між обидвома країнами і ситуацію в самому Совєтському Союзі після змін і пересунень в Політбюро, Центральному Комітеті КПСС і Верховній Раді. Він підкреслив, що у певному часі СССР і Франція йшли своїми власними шляхами, а навіть були між ними різниці в поглядах на багато справ у розв'язці ґльобальних проблем, але „ми тепер почали знову наближатись до корисної для обох народів співпраці", — заявив Е. Шеварднадзе.

Політичні спостерігачі й аналітики майже однозгідно висловили думку, що відколи до влади знову прийшли соціялісти, а соціяліст Ф. Міттеран був переобраний на президента великою більшістю голосів, Франція майже перестала критикувати СССР за порушення прав людини і це уможливило приїзд до Франції совєтської урядової делеґації та започаткування „нової ери" у відносинах між названими країнами.

Шеварднадзе і Дума визначили також візиту Міттерана до Москви на 25-го листопада цього року і заповіли, що Міхаїл Ґорбачов, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, відвідає Францію у перших місяцях наступного року.

Західньоевропейські уряди і засоби масової інформації задоволені вислідом розмови між Шеварднадзе і Дума, надіючись, що за посередництвом Франції европейські держави зможуть добитися скорочення збройних сил по обидвох боках залізної заслони, а тим самим зменшення витрат на оборону та перекинення фондів на інші, зокрема соціяльні цілі.

Акредитовані в Парижі, Бонні, Римі та інших столичних містах Европи кореспонденти висловили думку, що ця тенденція може спричинитись до зросту ізоляціонізму у З'єднаних Стейтах Америки і переоцінки американської оборонної політики та відтягнення, принаймні більшости американського війська, яке у числі понад 500,000 стаціонує в різних країнах поза ЗСА.

У вівторок, 11-го жовтня, Франція погодилась із совєтською пропозицією, щоб одну з конференцій у справі прав людини, що їх влаштовують в різних країнах світу країни сиґнатори Гельсінкської угоди, відбути в Москві. Проти цієї пропозиції гостро виступає Великобританія. Дума заявив, що СССР погодився на відбуття міжнародної конференції для розв'язки камбоджійської проблеми й інших тяжких проблем у світі. Крім того Шеварднадзе признався, що через помилки СССР з ЮНЕСКО вийшли ЗСА і Великобританія, але тепер, поробивши відповідні корективи, вони можуть знову повернутись до праці в цій організації ООН для справ освіти, науки і культури.

ДЖ. БУШ І М. ДУКАКІС ПОРУШИЛИ ВАЖЛИВІ СПРАВИ

Дж. Буш

М. Дукакіс

Лос Анджелес. — Віцепрезидент Джордж Буш, республіканець, і губернатор Майкл Дукакіс, демократ, кандидати на президента З'єднаних Стейтів Америки у виборах, які, як відомо, відбуватимуться 8-го листопада ц.р., порушили цілий ряд найбільш актуальних справ і проблем державного рівня під час своїх других дебат. Економіка, боротьба із злочинством, відчищення довкілля, оборона ЗСА і заприязнених з Америкою країн, зброєння, співпраця із Совєтським Союзом й іншими комуністичними державами, дефіцит у державному бюджеті, бюджет оборони та інші важливі справи були докладно обговорені претендентами на президента на протязі 90-хвилинної дебати.

Правда, дебати часом набирали непотрібної гостроти і може тому панелісти — Енн Кемптон (Ей-Би-Сі), Адреа Мічелл (кореспондентка у Білому Домі — Ен-Бі-Сі), Марґарет Джеррард Ворнер (кореспондентка в Білому Домі — „Нюзвік") — підносили питання чи обидва кандидати не могли б вести більш статочної кампанії. Дж. Буш, показуючи пальцем на М. Дукакіса, жалувався, що це він розпочав перший видвигати персональні і плиткі справи для , як вважають деякі демократи, „більшої ефектовности у кампанії". Дукакіс натомість звертав увагу панеслістів і публіки, що „навіть сьогодні він (Буш) назвав мене три рази скрайнім ліберталом". У висновку обидва кандидати погодилися керуватись визначеною етикою і не входити у персональні справи до кінця кампанії, хоч, як підкреслив Буш, часом цього тяжко оминути, особливо коли опоненти з різних міркувань підносять ці справи. Модератором дебати цього разу був журналіст Бернард Шо з Кейбл Нюз.

Кореспонденти в більшості погоджуються, що віцепрезидент Дж. Буш був у кращій формі, виявив значно більше знання, головно коли дискутувались справи озброєння, оборони, започаткованої співпраці ЗСА з СССР, ведення переговорів з позиції сили, започаткування мирних ініціятив в багатьох країнах світу. Все це сталося, на думку Буша тому, що Адміністрація президента Роналда Реґена перетворила ЗСА у респектовану у світі державу під кожним оглядом, що й спричинилося до мирних переговорів не тільки між ЗСА і СССР, але також між країнами Африки й Азії. Дж. Буш також ефектовно обоpонив сенатора Дана Квейла, кандидата на віцепрезидента кажучи, що демократичний кандидат на це становище сенатор Ллойд Бенсен зовсім не потрібно наказав сурмити у великі труби з приводу порівняння Квейла з Джеком Кеннеді.

Очевидно, М. Дукакіс, маючи деяку практику в уряді губернатора у стейті Массачусетс, старався фразеологією і багатослів'ям про дефіцит, який, до речі, започаткували демократичні адміністрації, медичне забезпечення, яке чомусь у його стейті було введене в році президентських виборів, а не скоріше, перебудовою адміністрації на основах моральних принципів, заглушити арґументацію Дж. Буша.

В загальному політичні спостерігачі, аналітики і деякі приватні особи погоджуються з думкою, що цього разу Дж. Буш абсолютно стояв на голову вище від свого демократичного опонента, навіть тоді, як наступило зумисно поставлене запитання про евентуальну третю дебату між кандидатами від якої він категорично відмовився, кажучи, що свої ідеї, пропозиції і становище він передасть виборцям під час численних особистих з ними зустрічей і шляхом засобів масової інформації.

„ВІДВІДИНИ НІМЕЦЬКИХ ПАЛОМНИКІВ У ЛЬВОВІ ДАЮТЬ НАМ СИЛУ"

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. К.). — У слід за обширною вісткою у щоденнику „Франкфуртер Альґемайне Цайтунг" про зустріч німецького католицького Єпископа Йосифа Штімпфлє з українським Єпископом Павлом Василиком у Львові, інший почитний німецький щоденник „Ді Вельт" помістив майже на повну сторінку репортаж свого кореспондента Карля Ґ. Штрема з відвідин у Львові та розмови з українським духовником катакомбної Церкви та його вірними. Репортаж прикрашений двома великими світлинами, з 16-го червня 1988 року, на яких бачимо Єпископа П. Василика, як відправляє вперше після 42 років одверто Службу Божу, і ряди численних вірних.

Репортаж має заголовок „Відвідини німецьких паломників дають нам в Україні силу" і зачинає його К. Ґ. Штрем такими словами: „Це була майже історична зустріч у Львові. Вперше після 40 років зустрівся німецький католицький Єпископ з Єпископом Української Католицької Церкви в Україні, тієї Церкви, яка в СССР є офіційно заборонена".

Далі німецький журналіст описує, як приятель П. Василика запровадив їх до скромного помешкання українського Єпископа, де зі стін глядів на них портрет українського національного поета Т.Шевченка, а П. Василик обнімаючи свого німецького гостя заявив на вступі, що відвідини німецьких паломників дають українським католикам „опіку, надію і силу". Це вперше високий католицький духовник із Заходу тут на українській землі відшукав і відвідав свого брата. І тут журналіст щоденника „Ді Вельт" стверджує, що не лише зустріч була історична, але розповідь Єпископа Василика потрясаюча. Він розповідає своїм німецьким гостям про історію Української Католицької Церкви від початку, про її переслідування після Другої світової війни, про арешт Митрополита Йосифа Сліпого та усіх єпископів і повну заборону виконувати практики. Життя Єпископа Василика віддзеркалює трагедію його Церкви, — як стверджує німецький журналіст, — коли довідується, що в 1947 році, П. Василика, тоді 19-літнього, арештували і він просидів 8 років у в'язниці, де його потайки висвятили на диякона. Коли після смерти Сталіна прийшло звільнення у 1966 році із заслання на Сибірі, П. Василик повернувся на Україну, де його знову потайки висвячено на священика. Від того часу, розповідає П. Василик німецькому звідотавцеві, розпочалося його дивне пастирське життя — постійна мандрівка по Західній Україні, від села до села пішки, щоб в стодолах і хатах відправляти тайні Богослужби, хрестити дітей, вінчати молоддих людей та хоронити померлих. Звичайно йому довелося проходити пішком від 30 до 40 кілометрів, часто совєтська міліція обступала криївки, де відбувалися Богослужби і П. Василикові приходилося втікати через вікно у священичих ризах з Найсвятішими Дарами в руках і знову ховатися по лісах. В 1959 році його знову арештовано і в часі переслухання запропоновано зірвати з католицизмом, а коли він відкинув цю пропозицію його засуджено знову на 5 років карного табору. Там у Мордовії він мав нагоду познайомитися із Митрополитом а опісля Кардиналом і Патріярхом Й. Сліпим, коротко перед його видаленням до Риму.

Після відбуття тих п'яти років в Мордовії, П. Василик повернувся до Львова, де дістав працю, як збирач лікувального зілля для львівської аптеки. Це дало йому нагоду знову мандру-

(Закінчення на стор. 4)

АКАДЕМІЧНИЙ ВЕЧІР В ЧИКАҐО

Чикаго. — У п'ятницю, 21-го жовтня ц.р. Філія Українського Католицького Університету та Осередок НТШ в Чикаґо влаштовують академічний вечір. В програму входять: слово проф. Василя Маркуся про підсумки наукових відзначень Ювілею Тисячоліття та доповідь проф. Мирослава Семчишина на тему: „Українська культура на порозі другого тисячоліття". Вечір відбудеться в нових приміщеннях Філії УКУ в новому Культурно-Релігійному Осередку парафії свв. Володимира і Ольги при 2247 В. Чикаґо авеню. Початок о год. 6:30 вечора.

У СВІТІ

СВІТОВИЙ ЖИДІВСЬКИЙ конґрес висловив признання Адміністрації президента Роналда Реґена за її ефектовну політику і підтримку для Ізраїля. Делеґати на конференції в Мехіко заявили, що жадний з теперішніх кандидатів на президента, не зважаючи на те, хто з них виграє листопадові вибори, не зможе зробити так багато для стабілізації відносин на Близькому Сході, як зробив президент Р. Реґен. Равін Шендлер, один із 70-ти делеґатів, які прибули з багатьох країн світу заявив, що він особисто підтримуватиме кандидатуру Майкла Дукакіса, але признався, що віцепрезидент Джордж Буш, має перевагу у кваліфікації на президента, хочби тому, що він весь час був членом теперішньої Адміністрації і дуже добре познайомлений веденням великодержавних справ. „Він також підтримує Ізраїль", але ніхто не знає, яка буде його поведінка після виборів.

ГАЗЕТА „НЮ ЙОРК ТАЙМС" повідомила у числі з 11-го жовтня ц.р., що західньонімецькі банки, включно з найбільшою фінансовою інституцією ФРН „Дойче банк", погодилися виасиґнувати для Совєтського Союзу кредити на загальну суму 1,6 біл. дол. Фінансові спеціялісти на Заході кажуть, що це в історії існування СССР найбільший кредит запропонований комуністичній державі „капіталістами" у повоєнному часі. Газета цілком слушно підкреслює, що отримані в критичний час кредити частинно врятують політику Міхаїла Ґорбачова, який вже від довшого часу обіцяє населенню підвищення життєвого рівня, бо інакше перебудова і до певної міри гласність, залишаються пустими фразами, або в крайньому випадку ще одною пропаґандивною кампанією компартії. Захід все рятував комуно-московську імперію від цілковитого занепаду, — кажуть противники такої політики кредитів, позичок тощо, які, до речі, ніколи не будуть повернені, так як не були повернені американські 11 більйонів витрачених ЗСА під час Другої світової війни для постачання зброї, амуніції, літаків, автомобілів, військового виряду, харчів тощо для випосаження совєтської армії.

КУБИНСЬКА ПРИБЕРЕЖНА сторожа притримала новозеляндський корабель, на покладі якого знаходився 40-метровий споровий човен, що в ньому новозеляндці змагалися за чашу Америки. Кубинські кораблі наказали капітанові корабля плисти до порту в Пунто Кайо Мальо. Покищо запротестував тільки уряд Нової Зеляндії, а представник Державного департаменту ЗСА Бен Джастесен заявив, що треба надіятись, що кубинці не захочуть шукати нового конфлікту з Новою Зеляндією і після докладного обшуку відпустять корабель.

ПРЕДСТАВНИКИ БІЛОГО ДОМУ і Державного департаменту признались, що вони ведуть переговори з представниками Совєтського Союзу у справі продажі більшої кількости американських зернових культур, зокрема пшениці, кукурудзи, сої тощо. В останньому часі, особливо на протязі двох останніх років, СССР купував більше американської пшениці і кукурудзи, принаймні чотири мільйони тонн кожної. Крім того СССР хоче додатково закупити в ЗСА 250,000 тонн зерна.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД опублікував звіт з дослідів переведених Крайовим центром дослідів про старших водіїв авт, в якому говориться про точнішу перевірку інвалідів, однак стверджується в цьому звіті й те, що немає жадного оправдання забороняти їздити автом водіям виключно на базі їхнього віку. В звіті говориться й про те, що старші водії ризикують тим, що можуть бути частіше в автомобільних випадках з огляду на їхню повільнішу реакцію, зорові проблеми чи витривалість у поборюванні автомобільного руху. Не зважаючи на те, що уміння їздити автом повільно занепадає після 75 року життя, дослідники стверджують, що старші віком водії є більш безпечними водіями на автострадах країни, як молоді підростки.

У ВАШІНҐТОНІ, ЯК ЦЕ ЧАСТО діється у передвиборчий час, тепер ходять чутки про те, що дружина президента Роналда Реґена, Ненсі нібито не радо передаватиме заряд Білого Дому Бушам, якщо він переможе у президентських виборах. Ці здогади тому, що Ненсі не була присутньою на виступах президента Роналда Реґена в користь Джорджа Буша. Речник Ненсі Реґен, Ілейн Кріспен, заявила, що „Ненсі ніколи не пропаґувала нікого крім Роналда Реґена", але „це не означає, що вона не підтримує кандидатури Джорджа Буша".

НОВІ ОПИТИ ТЕЛЕВІЗІЙНОЇ мережі Ей-Бі-Сі разом із щоденником „Вашінґтон Пост" виказують, що віцепрезидент Джордж Буш веде перед, як кандидат на президента ЗСА. Очевидно, працівники кампанії губернатора Майкла Дукакіса оспорюють правильність тих опитів, але залишається фактом те, що оптимізм виборців спричинений добробутом, економічним зростом і достатніми запотребуваннями місць праці, сприяє республіканському кандидатові Джорджові Бушові. Одначе до виборів ще залишилось місяць часу і всі свідомі того, що можуть зайти зміни, коли брати під увагу, що американські виборці підпадають дуже скоро під різного роду впливи.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нема про що говорити.

Голова американської делеґації на Віденській конференції у справах безпеки і співробітництва в Европі, Воррен Зіммерман, заявив, що учасники зустрічі, які займалися справою розгляду Гельсінкських договорів в багатьох країнах світу, зокрема учасників конференції в Гельсінках, Фінляндія, в 1975 році, майже договорилися про всі справи, включно із справою переговорів між представниками Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) і Варшавського Пакту. Як відомо, така зустріч представників двох мілітарних бльоків, які мають протилежне завдання, мала б обговорити справу зменшення, чи радше вирівняння війська і звичайної зброї по обидвох сторонах.

Крім того, — заявив В. Зіммерман, — представники держав учасниць Гельсінкської конференції погодилися прийняти і підписати кінцевий документ у справах оборони прав людини. Залишилося, на його думку, вияснити п'ять основних справ: з'ясування самого поняття слова „права людини"; припинення заглушувань західніх радіопередач в комуністичних державах Східньої Европи; право громадян країн совєтського бльоку творити власні організації нагляду за виповненням Гельсінкських угод; добитись зміни совєтських еміґраційних законів, які дискримінують багатьох громадян і, вкінці, пропозицію Совєтського Союзу відбути чергову нараду в Москві для основного обговорення прав людини в усіх країнах світу.

Властиво ця остання з усіх п'ятьох точок є найтяжчою і вона може бути розв'язаною тільки при добрій волі всіх учасників. В протилежному випадку вона стане перешкодою для закінчення віденських нарад. Совєтський делеґат на цій зустрічі, Юрій Кашлєв, заявив кореспондентам, що відмова західніх держав буде оцінюватись в Москві, як бойкот процесу демократизації, який, мовляв, проходить тепер в СССР. Згідно з опінією В. Зіммермана представникам східніх і західніх делеґацій вдалося досягнути „тимчасове порозуміння" у справі кожнорічної конференції у справі прав людини. Тепер дипломати вивчають пропозицію відбути таку зустріч у Парижі, через два роки в Копенгаґені і, вкінці, в 1990 році в Москві.

У цій справі немає ідеальної однозгідности серед західніх представників. Голоси в кожному разі поділені: дехто вважає, що відбуття такої конференції в Москві прискорить процес демократизації комуністичної диктаторської системи, тобто приспішить політику гласности і перебудови та збільшить можливість виміни людьми й ідеями; інші, між ними Великобританія, категорично протестують проти такої розв'язки. Більш того, делеґати Англії навіть відмовляються сказати на якій базі вони погодяться на відбуття конференції в Москві. Франція також не дуже захоплена совєтською пропозицією. У Парижі вважають, що з цією ідеєю треба почекати принаймні до 1992 року, а за той час слідкувати чи міняється ситуація в СССР на відтинку прав людини. Голова делеґації Австрії Рудольф Торовський заявив відкрито, що цю різницю в поглядах не можна буде розв'язати у Відні. Існує побоювання, що ця справа стане на перешкоді закінчення віденської наради, яка розпочалася ще в 1986 році. ЗСА вважають, що тільки звільнення усіх політичних в'язнів в СССР могло б змінити ситуацію. Делеґація ЗСА нагадувала, що ще в минулому році Едуард А. Шеварднадзе, міністер закордонних справ СССР, обіцяв державному секретареві Джорджові Шулцові, що такий процес масового звільнення відбудеться незабаром. Покищо політичні в'язні сидять далі в тюрмах, концтаборах і на засланні й тому ЗСА не можуть активно підтримувати совєтської пропозиції.

СУД НАД ЛИВАНСЬКИМ терористом Мохаммедом Алі Гамаді продовжується. Недавно на процесі у Франкфурті, Західня Німеччина, виступив в характері свідка американський громадянин Лео Байрон і заявив, що Гамаді був керівником терористичної групи, яка в 1985 році захопила пасажирський літак американської повітряної лінії ТВА. Байрон не міг здержати сліз коли почав розказувати в який спосіб Гамаді і його спільники знущалися і фізично збивали до крови пасажирів, в тому числі і його 13-літню доню, яка сиділа в літаку серед перестрашених пасажирів. На суді виступали досі 10 американських свідків, але Гамаді категорично заперечує, що він був провідником групи.

Володимир Левенець

ХИТАЮТЬСЯ ОСНОВИ ОСТАННЬОЇ У СВІТІ ІМПЕРІЇ

Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" у Москві Билл Келлер помістив у числі з 6-го жовтня ц. р., довшу інформацію про відносини в Совєтському Союзі, зміни на керівних постах в Політбюрі, Центральному Комітеті КПСС і Верховній Раді, але найбільше про економічні справи у зв'язку із заявою новоіменованого кремлівського ідеолога Вадіма А. Медвєдєва, який, заскочивши багатьох політичних закордонних спостерігачів своєю пропозицією про цілковиту перебудову совєтської економіки, відкинув при тому ідею світового змагання пролетаріяту проти капіталістичних західніх держав світу.

Його промову опублікувала газета „Правда", орган ЦК КПСС, підтверджуючи тим самим існування нової політичної лінії — гласности, перебудови і більш відкритого суспільства — започаткованої, а тепер помалу впроваджуваної у життя генеральним секретарем ЦК КПСС Михаїлом Ґорбачовим. З цією метою й були переведені минулого тижня персональні зміни у Кремлі, зокрема в Центральному Комітеті і Політбюрі, які треба вважати принаймні легким ударом по партійній бюрократії і консерватистах, чи радше прихильниках „твердої руки", сталіністах, типу Єґора Ліґачова, колишнього шефа КҐБ Віктора Чебрікова та багатьох інших.

Головний ідеолог В. Медвєдєв, який був введений минулої п'ятниці 30-го вересня до Політбюра і йому доручено нагляд над ідеологічними справами Компартії, заявив зібраним науковцям з комуністичних країн, що комунізм переживає тепер труднощі всякої натури і то у цілому світі. Він закликав вчених шукати нової концепції соціялізму, запозичати ідеї, зокрема економічної натури, не тільки в соціялістичних, але також в капіталістичних країнах. „Ми не можемо з погордою ставитися до досягнень людства і відсепаровувати себе від решти світу", — заявив Медвєдєв зібраним, правдоподібно упривілейованим совєтським теоретикам і взагалі особам, на яких М. Ґорбачов і компартія покладає великі надії, що саме вони допоможуть йому і Політбюрові розв'язати складні питання перебудови збюрократизованої, здеґенерованої, зведеної до „нуля" імперської системи, в якій почали задихатися самі її творці.

Немає сумніву, і в цьому, згідна більшість західніх аналітиків, що виступ Медвєдєва, якщо його проаналізувати, з точки зору політиків Заходу, досить ліберальний, хоч політика гласности, перебудови і допущення більш свобідної виміни думок, запропоновані теперішнім лідером СССР М. Ґорбачовим, не пропонують і не передбачають політичного плюралізму (західнього зразка), створення інших політичних партій, бо, мовляв, існує широка можливість дискусії для обговорення усіх дослівно складних проблем внутрі існуючої системи. Одним словом нові кремлівські господарі зовсім не думають поступатися в ділянці монополії за владу, чи ділитися цією владою з іншими, хоч би незалежними політичними партіями.

Заклик Медвєдєва до сконструювання „нової концепції соціяліму", базованого на зразках західніх демократій, це свого роду димова заслона, завданням якої є затуманити дорешти голови західніх політиків, зокрема русофілів і „ґорбачолюбців", щоб вони допомогли комуно-московській імперії відбудувати своїми більйоновими вкладами примітивну, занепалу і неефективну совєтську економіку, без поправи якої імперія пічне валитися ізсередини, доказом чого є події у Вірменії (дехто каже, що це внутрішня міжнаціональна справа), Грузії, у трьох Балтійських державах, а навіть в Україні.

Ще недавно, бо тільки 5-го серпня ц. р., коли М. Ґорбачов відпочивав в Криму, друга у Політбюрі особа (принаймні тоді) Є. Ліґачов заявляв в Ґорькому, що внутрішня політика СССР повинна базуватися на клясовому принципі. Медвєдєв натомість говорить про „вселюдські вартості", як, наприклад, цілковите виелімінування війни, прочищення довкілля, у якому задихається людство, заявляючи, що ці „вартості" значно перевищують концепцію клясової боротьби. В дусі задурманення мозків капіталістів Заходу Медвєдєв не завагався навіть поставити під сумнів ранішу прогнозу про „занепад капіталізму", бо, мовляв, одна система не виключає другу і в багатьох відношеннях вони схрещуються у практичному здійсненні політики, чи взагалі „дружньої співпраці".

Теорія нового совєтського ідеолога Медвєдєва не —

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про гріх з побожности

Ми — українці — глибокорелігійний народ, а принаймні завжди ми це підкреслювали в минулому і на це вказує наша історія.

Пригадаймо собі лише ще так недавні часи, як перед Другою світовою війною, коли наші церкви у неділю були вщерть виповнені побожними, що не могли навіть подумати про те, що можна в неділю чи у свято не піти до церкви і не вислухати Служби Божої.

А з давнішої історії не треба шукати далеко за десятками доказів цієї глибокої віри і побожности, що її виказував наш народ. Ось хоча б саме в тому тижні припадає Свято Покрови Марії — яка від віків була опікункою українських військ. Під Її прапором ішли ще козаки до бою і під Її покровом боролися у Другій світовій війні усі українські збройні сили.

Але сьогоднішні обставини багато дечого змінили у цій нашій віковій прикметі і якось саме у цьому виїмковому пропам'ятному році 1000-річчя прийняття Христової віри насуває думки і питання, часом саме не дуже то й веселі. Бо чи залишилися ми досьогодні так глибокорелігійним народом — як це донедавна було? Чи стоять наші духовні провідники на висоті своїх завдань, щоб вести своє „стадо" до глибшої віри і поважнішого виконування релігійних обов'язків?

Ми не один раз слухаємо в церкві закидів, що не всі вірні приходять на Богослуження, а зокрема із рядів молодших наших поколінь, — але чи часом не причиняються до того слова, які ці люди чують із проповідальниці? Розуміється, не все воно так буває і не раз ви виходите із вислуханої науки зі справжнім душевним вдоволенням — але є випадки, що просто грішите, слухаючи проповідей, — стільки критичних думок насувають вам слова, які чуєте. Перш усього вони часто довгі і не стає терпеливости їх слухати. Пригадується, як перед 20-ти роками старенький пластовий капелян виясняв, що у його проповідях перших десять хвилин є для Бога, 15 для людей а 20 для диявола. Але не лише у довжині справа, але і у змісті. Буває, що цей зміст ніяк не відповідає нашим почуванням і нашим молитвам.

Ви хочете набрати духової сили, а вам говорять про матеріяльні потреби, ви тужите за словами, які б переходили в діло — а вони лише залишаються палкими словами, ви чекаєте на заклики до єдности до братолюбія в народі, а тим часом не чуєте такого з уст найвищих церковних провідників.

Чи можна, отже, дивуватися, що оці відомі із своєї глибокої віри і побожности українці тепер грішать, критикуючи декого із тих, які повинні бути для них прикладом?

Чи можна, отже, дивуватися, коли наші церкви вже не такі переповнені, як були давнішими роками?

На наших очах протягом останніх десятиріч прийшло до великих змін у підході до релігійних практик і до розуміння віри в Бога взагалі. Ми є свідками великого вирозуміння, екуменічного руху серед усіх християн, а то навіть і нехристиян. Ми слідкуємо за діяльністю і словами слов'янського Папи, який є речником вирозуміння для усіх народів та релігій і який саме в ім'я того з нами святочно відзначав 1000-річчя Хрищення Руси-України.

Тому так важко тепер прийняти брак такого вирозуміння і такої настанови на українському релігійному відтинку, і це заставляє нас, звичайних смертників, ... паленіти зі сорому за деякі слова, що їх ми почули саме з такої неповторної нагоди як святкування 1000-річчя прийняття християнської віри українським народом.

О-КА

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Іван Лесько

ЧИЯ ІСТОРІЯ — ЧИЙ ЮВІЛЕЙ?

II.

У релігії, — за словами російського критика В.Г. Белінського, — російський народ з природи глибоко атеїстичний. „Містичне піднесення не лежить у його натурі." В російській Церкві головну вагу кладеться на зовнішню, обрядову сторінку релігії, на її форми і знаки, коли в українців переважає внутрішня, духова сторона і містика. І тому, хоч ніби возвеличується християнство назовні, але забороняється Москвою існування Української Православної і Української Католицької Церков, залишаються невідбудованими поруйновані большевицькою владою величні українські храми, нищаться інші.

Маючи на увазі всі різниці, М. Костомаров уважає великоруську (за його терміном) психіку „ухилом", зірванням із староруською психікою. (Його „Дві руські народності", 1861).

До цього слід додати мовні різниці обидвох народів. Вже в XУII столітті листи і документи козацької канцелярії до московського уряду цар велів перекладати на зрозумілу йому російську мову. В нашому столітті відомий російський співак Федор Шаляпін згадував, що „єдина чужа мова, яку він знав замолоду, була українська."

Історичні шляхи

Та найвимовніше про окремішність обидвох народів говорять згадані історичні факти і шляхи, якими ішли український і московський народи.

В українській історіографії і народній пам'яті залишилася повсякчасно свідомість походження і пов'язання з Київською Руссю, з Володимировим тризубом, як державним знаком. „Київщина під іменем Руси, Руської Землі, протиставляється ще в XI—XII столітті північним та східнім землям (Новгороду, Полоцьку, Суздалю, вятичам)", — пише М. Грушевський. — „Так, наприклад, Святослав Ольгович тікає з Новгорода ‚в Русь к брату' до Києва". Знищений татарами центр Київської держави був згодом відбудований українською козаччиною „в нових формах старої русько-варязької князівської Держави". (В. Липинський).

У меморіялі українських православних владик до польського уряду з 1621 року читаємо, що козаки, це „те племя славного народу руського, з насіння Яфетового, що воювало грецьке цісарство морем Чорним і сухопуттю. Се з того покоління військо, що за Олега, монарха руського, в своїх моноксілах по морю і по землі (приробивши до човнів колеса) плавало і Константинопіль штурмувало. Се ж вони за Володимира, святого монарха руського, воювали Грецію, Македонію, Ілірик. Се ж їх предки з Володимиром христилися, віру християнську від Константинопольської Церкви прийняли і по сей день в сій вірі родяться, христяться і живуть." (М. Грушевський. Історія України-Руси, т. УІІ ст. 391). „Бог керує ними і він то тільки знає, на що він заховує ті останки тої старої Руси..." (там же, ст. 393)

Богдан Хмельницький уважав себе наслідником правителя Київської Руси, але не вважав такими московських царів. „Бог мені то дав, що єсьм єдиновладцем і самодержавцем руським", — заявив він польським послам в лютому 1649 го року. — „Мій Київ!"

Натомість російські історики, керовані імперськими інтересами Москви намагаються довести щось протилежне історичній правді, не цураючись фальшів і перекручень.

Як відомо, основною схемою історії Росії (назву „Росія" прийняла Москва в XУIII сторіччі і досі залишається твір Ніколая Карамзіна „История Государства Российского" (12 тт., 1816-1826). Автор, татарського походження, письменник без фахової освіти історика, був призначений царським „указом" на пост державного історіографа, з метою, як сам він писав, „історіографічний матеріял щодо „Росії" — „вибрати, одуховити та розфарбувати" і дати „щось привабливе, щось сильне, варте уваги не лише росіян, але й чужоземців..." „Привабливим і сильним" показалося приєднання також цілої Київської доби як частини московської держави.

Не всі вчені погоджуються з цією схемою. Навіть Маркс, противник московського імперіялізму, відрізняв історію Київської Руси-України, де бачив чужий росіянам лицарський дух. Про Московщину він писав, що ця деспотична держава виросла „з татарського багна". Очевидно — ці статті Маркса в Совєтському Союзі заборонені.

Російських фальсифікаторів історії висміяв Шевченко. „Кажуть, бачиш, що все-то те Таки й було наше, А що ми тільки наймали Татарам на пашу Та полякам"... („Суботів"). За фальшування історії Гайдамаччини Шевченко називає москалів „людоморами". — „Гайдамакі не воіни — Разбойнікі, вори. Пятно в нашей історії!" Брешеш, людоморе: За святую правду, волю Розбійник не встане..." („Холодний яр").

Під тиском опінії чужинного наукового світу теперішня совєтська влада починає усвідомлювати вартість такого трактування історії і починає заходитися покищо коло виправлення „білих плям". Як повідомляє преса, в наступному році всі школи в СССР отримають нові шкільні підручники з „виповненими білими плямами" в історії.

Можна мати надію, що переможе також правда про причетність москалів до Київської Руси-України і про справжню дату їхнього охрищення.

Микола Щербак

„ІКОНОСТАС УКРАЇНИ"

III.

А на Дніпрі киплять запінені пороги, і на „Іконостасі України" з'являються ті, що були щитом простого люду, ті що під покровом небесної Богородиці виборювали волю народові, — показує волелюбних запорожців:

Козацька Богородиця була крилата,
Як давня Берегиня.
З люльок ставав пашистий ладан,
Як запорожці, в чайках на порогах
Та по степах розлогих
Везли свою святу княгиню,
Крилату Богоматір,
Й архистратига Михаїла
На малиновім стягу.

І вже як синтезу, як поєднання цілісного — складає давня Берегиня:

Кожна іскра продирає
Килим темряви,
Кожен день — у водограї
Світла - куряви.
Жертвоносці іскроплодні —
Душі ранішні —
Запалили в небозводі
Ярий соняшник.

Барвисті й динамічні образи, поєднані з мальовничими картинами природи, символіка, перевита з реальністю, надають містерії Віри Вовк „Іконостас України" глибокого мистецького-філософського змісту.

III

Історія в містерії поетеси Віри Вовк „Іконостас України" служить розлогим тлом. **Це немов головний** персонаж твору. От ми підійшли до нашої сучасности. Коли за Гетьманщини в Україні кресали іскри січовики-запорожці, то новітній час зродив січових стрільців. Про це нагадує голос хорунжого:

Як наші стрільці проїздили селом,
То дуб придорожній віддав їм чолом.
Стоїть моя матінка — жалю каплиця,
Сльозини — намистом коралю по лицях
„Лети з ними, сину, в далеку виправу,
Скупай свої крила в багровій заграві".

Молоді воїни — січові стрільці — ішли на боротьбу за волю України... Багато-багато їх полягло у нерівному бою. Залишилися стрілецькі могили на Личаківськім цвинтарі. Але ворог руйнує й розорює навіть могили, розбиває навіть хрести. Нищить, розбиває, щоб не лишилося і сліду від крил стрілецьких.

Незрячі не знають, — вірить хорунжий, —
що крила підхресні,
як ріки розшерхлі,
Воскреснуть на весну!

Після січових стрільців ми опиняємося в Карпатському лісі. Говорить Юнка, українська повстанка:

Я пішла крізь луги, де обривистий склін,
Там горицвіт припав до дівочих колін.
Серед дзвоників зґарда мосяжна бряжчить:
Пам'ятай, що життя, наче смерть, тільки мить!
У яру й на шпилях, де таємний тотем,
Дика папороть — наша свобода — цвіте!

Лютий ворог схоплює повстанку і, „наче чашу в соборі її підійма і на зґарді вішає серед ялин". Аж Чорнобог здригається:

Не знаю вже я, радіти тепер чи ридати:
Мені, Чорнобогу, припала із кожної хати
Найбільша данина, бо з мученицької крови
Настала повінь річок та потоків багрових.

Хто заступить? На „Іконостасі України" видніється Львівський собор святого Юра. Митрополит Андрей **Шептицький — „високий кедр духу", той „хто розпростер над нами добрі руки у вовчий час ненависти і стужі!"**

Наступає ніч. З'являється Скорбна Мати. Авторка вводить нові персонажі — два хори:

Хор І: ***Земле розорена,***
Болю кринице! —
Хор II: ***(Коси мов ворони***
На плащаниці).
Хор І: ***Церкво зруйнована,***
Чаше розбита! —
Хор II: ***(Тирса некованим***
Диким копитам).
Хор І: ***Стріхо обідрана,***
Ниво обдерта! —
Хор II: ***(В цямрині відра***
на лементи смерти).

Ще не доказала Скорбна Мати своїх слів, як починає доноситись голосіння на великий голод. Порожнє поле. Стерня. Тужний жіночий голос:

Голе
поле голосить
голод
Голгофа
оселі без стріхи
далеко лелеки
скільки літ лиха
закувала зозуля?
Скільки затьмарень сонця
страхопудів у маках?
Річка крови
рине ріллею
череп біліє в чорноземі
круки над трупами
тіні дітей
під тином
осліпла від сліз
темна церква
киває банею з цинку
де ви, мальви,
біля мальованих стін
де кужіль пісні
де вінок танку?
Смерть танцює на стерні

Закінчення буде.

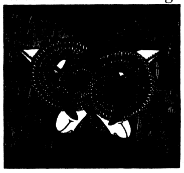

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

JACQUES HNIZDOVSKY

Woodcuts and Etchings

By Abe M. Tahir, Jr. Foreword by Peter A. Wick

Ціна: $39.95 Пошта: $2.00
NYS мешканці: +$3.30 sales tax
Замовляти у:
Stephanie Hnizdovsky
5245 Netherland Avenue
Riverdale, NY 10471
В Канаді: Ціна і пошта: $47.00
Грошові перекази лише в ам. валюті.

УРЯД ІРАКУ ОБВИНУВАТИВ іранців, що це вони зривають переговори через незацікавлення мирно полагодити конфлікт і причинитись до відпруження ворожнечі між іракським й іранським народами. Основною причиною неуспішних переговорів, — кажуть іракські офіційні особи, — є те, що Іран не бажає забезпечення міжнародної плавби у Перській затоці.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що дня 13-го жовтня 1988 р. на 66-му році життя відійшов від нас у Вічність

наш Дорогий і Незабутній

БАТЬКО

бл. п.

ЮРІЙ ГРИЦЮК

ПАНАХИДА відбудеться в суботу 15-го жовтня 1988 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, а в понеділок, 17-го жовтня 1988 р. відбудеться ПАНАХИДА в церкві св. Юра, відтак Тіло Покійного буде відвезене на Вічний Спочинок на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
доньки —
ЛЕСЯ ФЛЯШКА
МЕЛАНКА з чоловіком АЛОМ
та ближча і дальша Родина

ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО

в суботу, 22-го жовтня 1988 р., о год. 1-ій по пол. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
буде відправлена

ПАНАХИДА

ЗА ДУШІ СПОЧИЛИХ:

бл. п. Галини Овсієнко
бл. п. Василя Овсієнко
бл. Любомира Овсієнко

Бувших Приятелів Покійних проситься про численну участь.

Ю. і О. СОСЕНКО

В ТРЕТЮ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. д-ра

Володимира Душника

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й., субота, 22-го жовтня 1988 р. о год. 8:30 ранку;
в церкві св. Миколая в Савт Бруклин, Н. Й., неділя, 23-го жовтня 1988 р., о год. 11-ій ранку.

Просимо про молитви.

Дружина — МАРІЯ
Син — МАРКО

ОРГАНІЗАЦІЯ АМЕРИКАНЦІ В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ (АОЛПУ)

звертається

до працівників аґенцій, підприємств і корпорацій, які беруть участь у харитативній установі „Юнайтед Вей" ("United Way"), подавати АОЛПУ, як організацію на яку вони бажають пожертвувати гроші.

АОЛПУ є харитативна, неприбуткова, гуманітарна (добродійна) організація.
Пожертви на АОЛПУ є звільнені від податку.
Анкету слід виповняти на:

AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS IN UKRAINE (AHRU)
43 Midland Place, Newark, N.J. 07106

В ШІСТДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого БРАТА

бл. п. Богдана Турина

складаю 1000.00 долярів
на ТЕОЛОГІЧНІ СТУДІЇ в БРАЗИЛІЇ.

ГАЛЯ ЧОРНІЙ

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

"ВИ ЗАСУДИЛИ...ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА; НЕВИННА ОСОБА."

"Я НЕ Є 'ІВАН ГРОЗНИЙ' І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВІДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ."

"МЕНІ ЦЕ НЕНАЛЕЖИТЬСЯ. Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВІДКОМ."

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ!...

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANJUK DEFENSE FUND
P. O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

Український Інститут Америки
2 Вест 79-та вул. в Ню Йорку
має шану запросити Вас на

УНІКАЛЬНУ ВИСТАВКУ КАРТИН

„13 мистців з України"

29-го жовтня — 10-го листопада 1988 р.

Виставка відкрита в неділю, 30-го жовтня, 1-4 год. по пол., в неділю, 6-го листопада, 12-2:30 год. по пол. та у вівтірки, 6-8-ої веч. і четверги, 1-3 по пол., або за попереднім замовленням.

Участь беруть: ОЛЕКСАНДЕР БАБАК, ВОЛОДИМИР БАХТОВ, АНДРІЙ ЧЕБИКІН, ЄВГЕН ГОРДІЄЦЬ, ФЕДОСІЙ ТУМЕНЮК, ОЛЕКСАНДЕР НАХНЕНКО, ІВАН МАРЧУК, ЄДІТА МЕДВЕЦЬКА, ЛЮБОМИР МЕДВІДЬ, ВАСИЛЬ ПЕРЕВАЛЬСЬКИЙ, ВАЛЕРІЙ ПОПОВ, ТИБЕРІЙ СІЛЬВАШІ, СЕРГІЙ ЯКУТОВИЧ.

Виставку супроводжатиме музика сучасних композиторів України: Володимира Загорцева, Євгена Стенкевича, Олега Киви, Валентина Сильвестрова, Леоніда Грабовського, Мирослава Скорика й інших.

Субота, 29-го жовтня 1988 р.
Год. 7-ма веч.

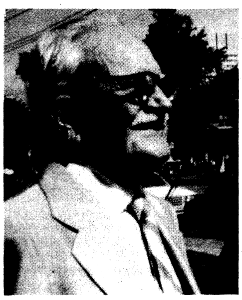
ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ

Год. 8-ма веч.

ДРУГИЙ КОНЦЕРТ
В ЧЕСТЬ 100-их УРОДИН
ВАСИЛЯ БАРВІНСЬКОГО

Виконує
камерний ансамбль „НОВА"
під орудою Лариси Крупи
та при співучасті сопрано Олени Геймур
ЗУСТРІЧ ПРИ ВИНІ СЛІДУЄ
Вступ: $10, $5 для сеньйорів та студентів

ПОДЯКА

16-го червня 1988 року відійшов у Вічність на 85-му році життя
наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

св. п. проф.

ОМЕЛЯН КУШНІР

Цією дорогою складаю від моєї мами, Ярослави Зінкевич Кушнір, і від себе щиру подяку Всечеснішим Отцям Іванові Макові, Маркіянові Стефанові та д-рові Миронові Стасеві за відправлення 19-го, 20-го і 21-го червня 1988 року похоронних обрядів, а 25-го липня, у 40-ий день смерти, Святої Літургії. Дякую о. д-рові М. Стасеві за відвідини в шпиталі з останніми Святими Тайнами та за промови, зокрема за гарне слово в день заупокійної Служби Божої. Моя подяка також похоронному заведенню Кардинала в Торонто за вміле керування похороном.

Членам родини та знайомим, що відвідали тата в лічниці, що взяли участь у похоронних відправах, що переслали чудові китиці квітів, стояли з прапорами та несли домовину моя сердечна подяка. Зокрема дякую нашим приятелям з Монтреалю, Наталці Гуцал та її синові, інж. Романові Гуцалові, що в дуже незручний їм час прибули до Торонто щоб бути біля нас та взяти участь у першій Панахиді.

Моя подяка всім тим, що причинилися до організації похорону, зокрема д-р Олегові Романишинові та Миколі Куликові. Дякую Михайлові Дударові та пані Анні Пендзей за поміч у влаштуванні тризни. Моя щира подяка д-р Романові Малащукові за прощальне слово біля гробу, як також всім тим, що промовляли на тризні: ред. Володимирові Барагурі за гарне слово від родини, дир. Ярославові Сербинові за слово від приятелів, монтреальців та колишніх жителів оселі в Реґенсбурзі, ред. Миколі Фіґолеві від Головної Управи Ліґи Визволення України, ред. Василеві Дідюкові від Товариства Українських Журналістів у Канаді, Дмитрові Попадинцеві за сердечне слово від монтреальців, інж. Омелянові Тарнавському від Пласту та від товаришів студентського Академічного Дому у Львові, дир. Володимирові Окіпнюкові, господареві тризни, від В-ва „Гомін України". Дякую Богданові Гірникові, Іванові Фіґолеві та інж. Павлові Шевчукові, що зайнялись збіркою на національні цілі в час Панахид, тризни та після похорону.

Моя найщиріша подяка всім тим, що не могли прибути, але переслали телефонічно чи писемно численні вислови співчуття та замовили Служби Божі за спокій душі Покійного: дальшій Родині, Знайомим Реґенсбуржцям, тата учням і ученицям, моїм товаришкам (зокрема дякую Олі Кузик-Мочулі якій, в час смерти її таких мені дорогих батьків, я не могла висловити співчуття, та „Бобі" Кисілевській-Попель, моїй товарищці з дитинних літ, яка хоч тата мало знала, написала з далекого Чикаґо та замовила Святу Літургію якраз в час іменин мого тата).

Сердечно дякую дорогій Людмилі Почтар, учениці тата, за прегарний спогад „У світлу пам'ять проф. Омеляна Кушніра" („Свобода" з 21-го липня та „Гомін України" з 27-го липня ц.року.), дир. Я. Сербинові за допис про похорон („Гомін України" з 27-го липня), ред. В. Барагурі за цікавий родинний спогад („Свобода" з 26-го липня), Євгенові Шведові, тата учневі з Перемишля, за спогади про тата в Перемиській гімназії та в Чоловічому Інституті на Баштові („Новий Шлях" з 23-го липня, „Наша Мета" з 13-го липня та „Гомін України" з 31-го серпня ц.р.) та Тоні Горохович, що помістить про тата згадку в наступному числі „Пластового Шляху". Дякую теж репортерам канадської газети „Торонто Стар" за їхню статтю про мого тата (з 18-го червня).

Всім тим, що зложили в честь мого Батька пожертви на громадські та національні цілі моя щира подяка. Їхні імена поміщуємо внизу.

В моїй печалі й втомі я не зуміла подбати, щоб хор співав на Панахидах по моєму батькові. Нехай його палка душа втішається хорами янголів, а ці мої слова будуть за пісню, що так любив.

Мій батько любив і цінив життя. Біос — життя. Мій батько власне був біологом, учнем і учителем життя, життєвих процесів і форм. Він приводив мене до життя як я хворіла дитиною, він піклувався при кінці свого життя своєю дружиною, а моєю мамою. Він нам давав життя, учив сміятися, з людської злоби, казав не боятися смерти, яку вважав природною, мабуть завершенням життя. Як писав психолог Карль Юнґ: „Той, хто направду любить життя, приймає смерть як частину життя". У мого батька безмежному довір'ї до життя, в його чесності, безпосередності та житерадісності було щось вічно молоде, щось з дитини — в найвищому значенні того слова.

Він був моїм правдивим і незаступимим приятелем, а його батьківська любов була Світлом мого життя.

КВІТОСЛАВА М. КУШНІР

На нев'янучий вінок на могилу св. п. проф. Омеляна Кушніра зложили:

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „ГОМОНУ УКРАЇНИ"

1,000 дол. — д-р Квітослава М. Кушнір, дочка.
100 дол. — Ярослава Кушнір, дружина.
По 50 дол. — Олена Карп'як, Михайло і Ірина Мигалі, Яро В. Р. Осьмак, Ольга Смулка, ред. Василь Солонинка.
По 30 дол. — Богдан і Люба Пендзеї, Степан Харко.
По 25 дол. — Роман Бойцун, мґр Мирон Утриско.
По 20 дол. — інж. Мирон Барабаш, Іван Бойко, Михайло Дудар, Микола Кулик, Володимир Макар, д-р Роман Малащук, Анна Пендзей, Роман Зінкевич, Іван і Яраслава Фіґоль, Андрій Царик.
По 10 дол. — Петро Воробець, мґр Володимир Кліш, Софія Куций, Володимир Окіпнюк, д-р Олег Романишин, Мирослав Ружило, Катерина Сіра, Марія Спольська, інж. Павло Шевчук.
По 5 дол. — Дарія Данилович, Володимир Любка.
Разом: ....1,770 дол.

НА ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ

200 дол. — Організації Українського Визвольного Фронту — Монтреаль.
100 дол. — д-р Олександер Клос.
50 дол. — інж. Роман Гуцал.
По 25 дол. — інж. Роман Басараб, інж. Василь Безхлібник, мґр Теодосій Буйняк, Богдан Гірник, Василь Куць.
По 20 дол. Наталія Гуцал, Микола Карпій, Ірина Кривинюк, Іван Мокан, Ярослав Сербин, інж. Юліян Сумик, Ілля Фецан.
15 дол. — Софія Куций.
По 10 дол. — Марія Баран, Петро Воробець, Яків Гузан, Ольга і Андрій Ільків, Іван Казанський, мґр Володимир Кліш, Роман Купльовський, Володимир Окіпнюк, д-р Олег Романишин, Марія Спольська, інж. Павло Шевчук.
Разом: ....740 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (УВУ)

По 100 дол. — Комітет кол. мешканців оселі „Реґенсбурґ", Орест Питляр.
По 50 дол. — д-р Матей Гута, Христя і Ігор Дякунчаки, Віра Лозинська-Іваницька, Родина Хухра-Паш.
По 25 дол. — Микола Кавка, Оля і Андрій Чорнії.
По 20 дол. — Мирон і Соня Барановські, Іван Винницький, Володимир і Іванка, Крушельницькі, Ольга Купльовська, Ольга Салук.
По 10 дол. — інж. Роман Бенеш, д-р Мирослав Сербин.
5 дол. — Дарія Данилович.
Разом: ....575 дол.

НА ФОНД ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

50 дол. — Дарія Хухра.
25 дол. — Ірина Сольчаник.
20 дол. — Богдан Мирослав Бігус.
10 дол. — інж. Омелян Тарнавський.
Разом: ....105 дол.

НА НТШ (КАНАДА)

По 50 дол. — Т-во „Бойківщина", Земляцтво „Перемищина".
По 20 дол. — Зенон Дуда, Михайло Савка.
Разом: ....140 дол.

НА УКРАЇНСЬКУ ВІЛЬНУ АКАДЕМІЮ НАУК (УВАН — НЮ ЙОРК)

50 дол. — Віра Лозинська-Іваницька.
25 дол. — Людмила Почтар.
20 дол. — Михайло і Ірина Бойки.
Разом: ....95 дол.

НА ЛІҐУ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

10 дол. — Мирослав Ружило.

НА ПЛАСТ

20 дол. — Софія Кульчицька.

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД

Неозначена сума — інж. Станислав Берегулька.

НА СЛУЖБИ БОЖІ

50 дол. — Богданна і Ярослав Комаринські.
Неозначені суми — родина Хухра-Паш, д-р Мирослав Сербин, Богданна Кисілевська Попель, родина в Польщі.

Д-р Квітослава М. Кушнір, дочка, зложила також по 100 дол. на пресфонд „Нового Шляху", пресфонд „Пластового Шляху" та пресфонд „Свободи"— разом 300 дол.

Разом: ....3,805 дол.

Субота, 14-го січня 1989 року

Plaza Hotel
5th Avenue at 59th Street
New York, N.Y.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
Відділ Ню Йорк — Ню Джерзі — *влаштовує*

БЕНКЕТ і БАЛЬ ЛІКАРІВ
З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

Зголошення дебютанток та за загальними інформаціями звертатися до
д-р Звенислави Ворох, 48 East 7th Street, New York, N.Y. 10006. Tel.: (212) 982-4994
п-ні Галини Семчишин, 71 Rotary Drive, Summit, N.J. 07901. Tel.: (201) 273-3035

ПОДЯКА
НОВИЙ ЕТАП У МОЄМУ ЖИТТІ

5-го травня 1988 року вперше у моєму житті зайшов я до лікаря, щоб оглянув мій хребет, в якому я почув болі. Почалося лікування — спочатку домашнє, опісля треба було таки піти до лікарні.

В часі перебування в лікарні мене відвідували друзі й знайомі: приносили квіти, вносили розраду теплими словами — хотіли щиро уприємнити мені час після рисковної операції хребта.

Операція вдалася. Опісля я провів два місяці в лікарні на час гоєння ран на плечах, які залишила по собі операція. Лікарі ствердили, що це випадок один на мільйон. Всім, що мене відвідували в часі довгої недуги, передавали привітання, давали на Службу Божу, особливо вдячний Отцям Василіянам, парохові церкви Непорочного Зачаття в Гемтремку о. Вернардові Панчукові, ЧСВВ, та о. Севастіянові Саболові, ЧСВВ, що приготовляли мене в часі серйозної операції на другий світ — моя щира подяка.

За час тривання першої фази лікування багато друзів і знайомих виказали мені свою любов офіруванням співчуття, а були це такі особи: Михайло і Валентина Мушинські, Степан Білий, о. В. Панчук, о. Сабол, Зенон і Ярослава Ґоїв, Марта і Зенон Василькевич, Діяна Керницька, Микола й Ірина Борис, Тарас Кручак, Іван Макух, пані Бараник, Стефа й Ігор Король, Дарія Пісецька, Іван Панчак, Ольга Дужа у мужем Ярославом, Зеновій Томків, Я. Березовський, пані Майсюра, Михайло Витягловський, Ярослав Кривий, Тетяна й Андрій Гички, Ліда Колодчин і Марія і Богдан Дяків.

Приходили також в часі, коли я був під наркозою, але я не запам'ятав їхніх прізвищ. Дуже жалію, що не можу тут їх назвати, але я їм дуже вдячний. Найчастіше приходили і мене відвідували Мушинські, Ґоїви, Василькевичі, Бориси і о. Сабол, за що їм окрема подяка.

Це перший етап мого лікування від 5-го травня до 30-го червня 1988 року. Від перших днів липня того року я почав новий етап, яким займатиметься терапія. Як довго триватиме терапія спаралізованих ніг, невідомо. Тому я спішу подякувати всім добрим друзям за слова розради першого періоду мого лікування. У другому періоді мій час буде зайнятий програмою терапії, так що відвідувачам не буде віддано багато часу.

МИХАЙЛО БАЖАНСЬКИЙ

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
НІЯҐАРА, Онт., Канада

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

— відбудуться —

в суботу, 5-го листопада 1988 р. о год. 2:30 по пол.
в залі Української (Ст. Катеринс) Кредитівки
118 Niagara Street, St. Catherines, Ont., Canada

В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, відділові урядовці та делеґати 31-ої Конвенції наступних Відділів:

403, 412, 416, 427, 451, 454, 458, 461, 462, 468

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Зборів
3. Перегляд організаційної праці Округи у 1988 році
4. Доповідь головного предсідника УНСоюзу д-ра ІВАНА О. ФЛИСА
5. Обговорення загальних союзових справ
6. Схвалення пляну організаційної праці на останні місяці біжучого року
7. Внески, запити
8. Закриття нарад

У нарадах візьмуть участь:

д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
мґр Іван Геврик, головний директор для Канади

За УПРАВУ ОКРУГИ:

д-р Богдан Долішний, *голова*
Данило Д. Пищ, *секретар* **Михайло Боровський,** *касир*

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ЧИКАҐО, Ілл.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

— відбудуться —

в суботу, 22-го жовтня 1988 р. о год. 3-ій по пол.
в залі Культурного Осередку при Парафії свв. Володимира й Ольги
2247 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill. 60622

В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, відділові урядовці та делеґати 31-ої Конвенції наступних Відділів:

17, 22, 33, 35, 51, 61, 100, 103, 106, 107, 114, 125, 131, 136, 139, 157, 176, 190, 220, 221, 243, 250, 259, 301, 379, 395, 399, 423, 425, 452, 472

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Зборів
3. Перегляд організаційної праці Округи у 1988 році
4. Доповідь головного касира УНСоюзу УЛЯНИ М. ДЯЧУК
5. Обговорення загальних союзових справ
6. Схвалення пляну організаційної праці на останні місяці біжучого року
7. Внески, запити
8. Закриття нарад

У нарадах візьмуть участь:

Уляна М. Дячук, головний касир УНС
д-р Мирон Куропась, заступник гол. предс. УНС
Ґльорія Пашен, заступниця гол. предс. УНС
інж. Анатолій Дорошенко, гол. контролер УНС
Гелен Олек-Скатт, головна радна УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Михайло Ольшанський, *голова*
Павло Олексюк, *заст. гол.* **Олександра Мудра,** *секр.*

„Відвідини..."

(Закінчення зі стор. 1)

вати по селах Західньої України з Божим словом, аж доки у 1967 році йому знову не запропонували перебрати православну парафію і відректися католицького віровизнання. Коли він не погодився, йому відібрали право жити у Львові і від цієї хвилини він без так потрібних у системі СССР документів мандрував з місця на місце. У 1974 році його таємно висвячено на Єпископа УКЦ, а в серпні 1987 року він вперше разом із 25 священиками вийшов з укриття, вимагаючи з вірними леґалізації Української Католицької Церкви в СССР. Тепер, інформує П. Василик своїх німецьких гостей, йому запропоновували совєтські власті, щоб він не визнавав, як найвищого главу своєї Церкви Кардинала М. Любачівського, а підпорядкувався католицькому єпископатові у Ризі, щоб в цей спосіб знищити коріння католицького віровизнання українського народу.

Після розповіді про життя Єпископа П. Василика, німецький журналіст подає своє спостереження про 6-ти мільйонову силу українських католиків, яка не піддається, а навпаки останнього літа з приводу 1000-річчя Християнства Київської Русі дала про себе добре знати прощею 20,000 вірних до Зарваниці, де вперше відверто відправляв Службу Божу Єпископ П. Василик.

К.Ґ.Штрем перевів також цікаву розмову з Іваном Гелем, як речником вірних Католицької Церкви в Україні, з якої довідався про петиції, які ці вірні переслали на руки Папи Івана Павла II, президентові СССР М. Ґорбачову і 150 провідникам західніх держав, але на жаль ці листи досі залишилися без відповіді. Він згадує також жахливу атомову катастрофу в Чорнобилі та великі наслідки, які вона мала на цілу українську спільноту. Цікаво звучить заввага І. Геля німецькому журналістові, що українці Західньої України мали найкращі умовини життя за часів австрійської монархії, бо росіяни хочуть завжди лише зросійщити поляки хотіли спольонізувати, а комуністи „зсовєтизувати" українців.

На кінці в репортажі є ще описи останніх літніх демонстрацій у Львові, в яких українці молилися за всі жертви сталінського терору зокрема за 7 мільйонів українців, що вмерли з голоду в 1932-33 роках, а також за невинні жертви в Афганістані. Згадується також демонстрацію 7-го липня проти русифікації і привернення української мови, за свободу літератури і культури, зокрема за релігійну свободу, як також за встановлення пам'ятника членам УПА.

Автор репортажу описує зі захопленням місто Львів, яке ще сьогодні своїми будівлями і українським національним характером в порівнянні з іншими містами, робить враження західньо-; го міста.

Звернення

(Закінчення зі стор. 1)

церкви, театри, інші культурні установи. Одним словом, ми за створення здорових, безхитрісних відносини взаємозрозуміння і дружби. Ми не відчуваємо найменшої ненависти до будь-якого народу, виступаємо лише проти тих, хто обстоює збереження існуючих суспільно-політичних умов у республіці, що призвели до занепаду української культури, хто бажає подальшого витіснення української мови і насаджування серед українців ідеології національного нігілізму, лицемірно називаючи це інтернаціоналізмом.

Шановні співгромадяни! Ми сподіваємось на вашу підтримку і закликаємо вас до активних дій за відродження національної гідности і прав українського народу. Не будьте пасивними учасниками злочину! Ви повинні бути з нами, адже наші вимоги не від примхи, вони походять від реальних вболівань за долю свого народу, над яким нависла реальна загроза денаціоналізації. Ми закликаємо вас — Україна в біді. Адже ж вона не тільки наша, а й ваша батьківщина!

Українська Гельсінкська Спілка

24-го липня 1988 року

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ДІТРОЙТ, Миш.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

— відбудуться —

в суботу, 5-го листопада 1988 р., год. 3-тя по пол.
в домівці Округи Союзу Українок Америки
27040 Ryan Road, Warren, Mich.

В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, відділові урядовці та делеґати 31-ої Конвенції наступних Відділів:

20, 75, 82, 94, 110, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292, 302, 303, 309, 341, 463, 504, 506

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Зборів
3. Перегляд організаційної праці Округи у 1988 році
4. Доповідь головного касира УНСоюзу УЛЯНИ М. ДЯЧУК
5. Обговорення загальних союзових справ
6. Схвалення пляну організаційної праці на останні місяці біжучого року
7. Внески, запити
8. Закриття нарад

У нарадах візьмуть участь:

Уляна М. Дячук, головний касир УНС
Роман Татарський, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Роман Татарський, *голова*
Роман Лазарчук, *секретар* **Ярослав Базюк,** *касир*

Появився...

(Закінчення зі стор. 1)

Важливим у всій цій справі є те, що довго про „зникнення" і про „таємниче знищення" Віктора П. Петрова в Мюнхені в 1949 році вперто ширилися фальшиві чутки, що Віктора Петрова „вбито", і обвинувачували в тому „Службу Безпеки", тобто бандерівців, коли в той час сам проф. Петров перебував уже в почестях і ласках у Москві, — пишеться у вістках у „Свободі".

Сама газета „Свобода" раніше, бо 25-го жовтня 1956 року, тобто ще за життя В. Петрова, у довшій статті О.Р. під назвою „Справа проф. В.П.Петрова", подаючи „за" і „проти" Петрова, пише, що симпатики Петрова казали: „що треба повести широку кампанію в обороні чести українського ученого, закликаючи навіть ім'я В. Петрова підняти на належну височінь і поставити його в пантеон українських вчених і письменників, що жили, діяли і життя своє віддали за Україну й український народ".

Натомість інші гостро осуджували його. Кінчається ця стаття ствердженням, що „з усією рішучістю треба підкреслювати нині конечність великої обережности в таких справах, щоб, з одного боку, не засудити фальшиво когось за душогубство, а то й братовбивство, і, з другого боку, щоб не підносити передчасно в пантеон українських вчених і письменників людей, які на те могли б не заслуговувати".

Це і є ота ноторійна біографія Віктора Петрова-Домонтовича-Бера, що не висвітлена як слід навіть в Енциклопедії Українознавства. Проте це сталося зовсім закономірно: том шостий ЕУ, де вміщене гасло про Петрова, вийшов друком у 1970 році; отже всі матеріяли для гасел у цьому томі вже були приготовлені раніше, ніж поява ревеляцій у підсовєтській пресі й у вільному світі про нагороди (і за що саме) для професора В. Петрова в листопаді 1969 року.

Повідомлення з Видавництва „Сучасности" зазначує, що другий том збірки прози Домонтовича вже є в друку, а в третьому томі будуть зібрані ґрунтовні статті про особу, діяльність і творчість Петрова. Тож і ці темні сторінки в його біографії будуть напевно висвітлені. Ціна всіх трьох томів — 75 долярів. Один том цього люксусового і бездоганного під змістовим і поліграфічним оглядом видання коштує 30 дол.

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗСА погодився розглянути справу чи справді перший додаток охороняє пресу від відповідальности за опублікування інформацій, які хоч і правдиві, заторкують приватне життя деяких осіб або шкодять їхній репутації. Розходиться тут про помилкове поміщення газетою на Фльориді ім'я і прізвища жертви насильства, що було і проти закону стейту. Ця справа має важливі конституційні імплікації, бо створює конфлікт між правом свободи преси і правом на особисту приватність.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ назвав це найбільшим шахрайством в історії і за це фірма міжпростірних виробів Сандстренд, призвавшись до того, що впродовж років набивала ціни, виставляючи рахунки Департаментові оборони, заплатить Урядові ЗСА 115 міл. дол. Згідно зі заявою федерального прокуратора в Чикаґо Антоні Р. Валюкаса, який очолював цю дворічну перевірку, ці шахрайства тривали від 1980 до 1986 року. Департамент оборони призадумується над тим, чи в майбутньому приймати від фірми Сандстренд пропозиції цін на різного рода військові замовлення.

АҐЕНЦІЯ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ подала до відома, що зміняє свої правила в справі осадів хемікалій, які вживається до боротьби з шкідливими організмами на харчових рослинах, як овочі, городина, чи збіжжя, бо вони можуть спричинити пістрякові захворіння. Д-р Джан Мор, діючий заступник адміністратора аґенції, сказав, що нові правила дадуть можливість усунути застарілі хемікалії і вживати новіші, менше шкідливі для споживачів.

ТУРБУЮЧИСЬ ДЕРЖАВНИМ дефіцитом і економікою деяких стейтів, Конґрес одобрив законопроєкт, що дасть право Пентаґоном назначеній комісії вирішувати котрі перестарілі і непотрібні військові бази можна закрити. В цей спосіб конґресмени оберегли себе перед прямими обвинуваченнями своїх виборців.

В ЮҐОСЛАВІЇ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ заколоти, демонстрації, робітничі страйки, міжетнічні зудари тощо. Західні кореспонденти, інформуючи про події в Юґославії, звертають увагу, що під теперішню пору найгрізнішою ситуацією є події у Тітограді, столиці Чорногорії, де центральний уряд мусів застосувати обмежений вийнятковий стан, щоб вдержати контролю над населенням і не допустити до взаємної різанини. Голова уряду цієї республіки Радівой Брайовіч закликав населення припинити страйки й демонстрації. При тому він заявив, що як тільки заспокоїться ситуація, то він зрезиґнує зі свого посту і дасть можливість іншим особам шукати розв'язки наболілих питань. Дещо сповільнились розрухи в сербській республіці. Дотепер демонстранти не критикують центрального уряду і не вимагають його резиґнації. Компартія все одно назначила пленум на 17-го жовтня. На пленумі можуть наступити різні несподіванки.

МАДЯРСЬКЕ ПРЕСОВЕ аґентство МТІ повідомило, що до Будапешту прибув з неофіційною візитою міністер торгівлі і промисловості Ізраїля Аріель Шарон у супроводі групи економістів. Шарон має на меті зустрінутись з мадярськими офіційними партійними і урядовими особами і обговорити з ними можливість поширення економічної співпраці між Ізраїлем і Мадярщиною. Політичні спостерігачі підкреслюють, що Шарон прибув до Будапешту місять після також неофіційної візити ізраїльського прем'єр-міністра Їцака Шаміра. Тоді говорилося про можливість встановлення дипломатичних зв'язків між Мадярщиною й Ізраїлем.

ПРЕЗИДЕНТ РУМУНІЇ І ПЕРШИЙ секретар комуністичної партії Ніколае Чавшеску, який недавно відвідував Москву і там зустрічався з генеральним секретарем ЦК КПСС й головою Президії Верховної Ради СССР Міхаїлом Ґорбачовим, закликав румунський нарід до ощадностевої політики і сказав 23-мільйоновому населенню країни, що воно повинно ощаджувати електроенерґію, бензину, оливу до огрівання будинків, природний газ та інші продукти, крім, очевидно, харчів. Політичні спостерігачі кажуть, що поїздка Чавшеску до Москви правдоподібно була неуспішна і СССР не погодився доставити Румунії додаткову кількість нафти і нафтових продуктів. У зв'язку з цим румунський лідер, приїхавши з СССР, вислав зараз же більшу делеґацію до Китайської Народної Республіки й інших країн з якими Румунія втримує дипломатичні чи торговельні зв'язки, правдоподібно для того, щоб отримати за кордоном додаткову кількість товарів, конечно потрібних для втримання на дотеперішньому рівні економіку.

УРЯД ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ очолює тепер новонайменований прем'єр-міністер Лядіслав Адамец, 62-річний економіст. Він замінив на цьому пості дотеперішнього довголітнього прем'єра Любоміра Струґаля. Очевидно замінено, або пересунено також багато міністрів. В кожному разі, новий кабінет вже затвердив президент Ґустав Гусак і висловив надію, що новий уряд пристосується до завдань у новій ситуації гласности і перебудови, яка починає діяти у східньому бльоці.

Хитаються...

(Закінчення зі стор. 2)

нова. Її при кінці червня висунув першим М. Ґорбачов на партійній конференції кажучи, що „всі наші діла будуть мертвими, якщо ми не зреформуємо нашої політичної системи". Звідси, на нашу гадку, виходять теоретичні покищо міркування Медвєдєва, який ідучи по лінії свого „боса", потягнувся до „демократії", „переплітання соціялістичної із капіталістичною системою", тощо, покликаючись при тому вже не на Є. Ліґачова, а на нового першого політичного дорадника у Політбюрі Александра А. Яковлєва, який нібито перший відкинув боротьбу кляс, продовження боротьби соціялістичних країн з капіталістичними.

Ані один, ані другий, тобто ані Медвєдєв, ані Яковлєв не договорюють правди до кінця. Наприклад, вони „забули" додати, що в них, тобто в СССР, панує вождівська система, система однієї політичної партії, концентрація влади в одних руках, бож від 7-го жовтня М. Ґорбачов вже є і генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР, президентом по-західньому, без опозиційних партій, засобів масової інформації і страху програти вибори. В такій атмосфері ситуація може змінитися дослівно за одну ніч і імперія перейде із системи гласности у систему сталінізму.

Є. Ліґачов, виступаючи на згаданій партійній конференції, сказав виразно і недвозначно, що завданням гласности і перебудови є зліквідувати кризу економіки, залишивши при тому майже не торкненим дотеперішнє „будівництво соціялістичної системи", яку, на його думку, треба б поширювати в інших країнах світу, як зразок „ідеальної розв'язки усіх питань". Чи він думав також про розв'язку національного питання поневолених Москвою країн? Напевно так, бо в цьому відношенні майже нічого не змінилося в імперській внутрішній політиці, а національне питання залишилося майже незаторкненим.

Правда, у республіках, зокрема у прибалтиці, Вірменії, Азербайджані, Україні, Грузії, народи підіймають голову, домагаються поширення свободи, деякі навіть повної автономії, як у Естонії, але М. Ґорбачов і його прибічники майже не торкаються національного питання, збуваючи його загальними фразами про рівноправність всіх народів. Треба сподіватися, що від цих питань імперські чинники не зможуть втекти, а у зв'язку з цим боротьба народів СССР за національні і людські права буде напевно продовжуватись. Вже сьогодні вони не задовольняться „більшим куском хліба", чи лиш половинчастою розв'язкою економічних проблем. Їм належиться відповідне місце серед вільних народів світу і за це місце йде властиво бій між поневоленими і поневолювачами.

У висновку треба сказати, що в дійсності почали хитатися основи єдиної в світі імперії. Чи її врятують ґорбачовські реформи? Треба сумніватися.